

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Αριστοτέλης: Γνωσιοθεωρία Μεταφυσική

Ενότητα 14: Η διαίρεση των επιστημών 2

Στασινός Σταυριανέας

Σχολή Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών

Τμήμα Φιλοσοφίας

Σκοποί ενότητας

- Ποια είναι τα κριτήρια με βάση τα οποία οι επιστήμες διακρίνονται σε θεωρητικές, πρακτικές και ποιητικές
- Ποια είναι η θέση της πρώτης φιλοσοφίας εντός των θεωρητικών επιστημών

Η διαίρεση των επιστημών

ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	ΠΟΙΗΤΙΚΕΣ/ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ
Η αρχή βρίσκεται στο αντικείμενο της μελέτης. Εάν μελετάμε τα φυσικά όντα οι αρχές της επιστήμης βρίσκονται στα φυσικά όντα.	Η αρχή βρίσκεται σε εκείνον που πράττει και εξαρτάται από την προαίρεσή του (την απόφασή του).	Η αρχή βρίσκεται σε εκείνον που παράγει και δεν εξαρτάται από την προαίρεσή του αλλά από τη γνώση των κανόνων της τέχνης και τον σκοπό της τέχνης του.
Ο σκοπός της μελέτης είναι απλώς η μελέτη του αντικειμένου και η θεώρηση των αρχών του.	Ο σκοπός της είναι το πρακτικό της αποτέλεσμα της (το <i>πρακτόν</i> και εν τέλει η ευδαιμονία).	Ο σκοπός τους είναι το προϊόν της τέχνης (το <i>ποιητόν</i>).
ΠΡΩΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΦΥΣΙΚΗ, ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	ΗΘΙΚΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΙΑΤΡΙΚΗ, ΝΑΥΠΗΓΙΚΗ, ΞΥΛΟΥΡΓΙΚΗ

Οι θεωρητικές επιστήμες

	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	ΦΥΣΙΚΗ	ΠΡΩΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Αντικείμενα μελέτης	Αμετάβλητα όντα που βρίσκονται εντός των υλικών αντικειμένων, αλλά μπορούν να χωριστούν νοητικά	Μεταβαλλόμενα όντα (επειδή είναι υλικά σώματα)	Αμετάβλητα αιώνια όντα, τα οποία είναι χωριστά από την ύλη
Παραδείγματα	Το κούλο (ένα σχήμα / είδος αφού το χωρίσουμε νοητικά από την ύλη)	Το σιμόν (κοίλη μύτη/ είδος αχώριστο από την ύλη, ή ένυλο είδος)	Τα θεϊκά όντα

Η πρώτη φιλοσοφία

- Η μελέτη όντων αμετάβλητων και χωριστών από την ύλη είναι η μελέτη της καλύτερης, βασικότερης και απλούστερης εκδοχής όντος. Γι' αυτό ονομάζεται πρώτη φιλοσοφία.
- Εφόσον αναζητούμε την πιο γενική, απλή, χωρίς προσδιορισμούς έννοια του όντος, του όντος ως ον, η πλέον κατάλληλη επιστήμη θα είναι εκείνη που μελετά την απλούστερη εκδοχή όντων. Η πρώτη φιλοσοφία.
- Άρα, η πρώτη φιλοσοφία είναι μια θεολογία: είναι μια ειδική επιστήμη που μελετά τα θεϊκά όντα, την καλύτερη εκδοχή όντων.
- Η πρώτη φιλοσοφία είναι ταυτόχρονα και οντολογία: είναι μια γενική επιστήμη που μελετά το ερώτημα τι κάνεις γενικά τα όντα να είναι όντα.

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Σταυριανέας Στασινός. «Αριστοτέλης: Γνωσιοθεωρία / Μεταφυσική». Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1803/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

